

Que comence la lluita per la pau

La bomba que va matar vint israelians el passat dimarts 19 d'agost, a Jerusalem, amenaça de destruir també el pla de pau de l'administració Bush. El president Bush hauria de mirar de salvar l'anomenat Full de Ruta, però també hauria d'adonar-se de les esquerdes tan flagrants que presenta. Fins que els líders palestins no desmantellen el terrorisme, el procés de pau no avançarà —amb o sense Full de Ruta.

No cal dir que paga la pena de salvar aquest Full de Ruta: totes dues parts hi han accedit, i, ara per ara, representa la millor ocasió per restablir l'ordre. Ben prompte caldrà fer-ne un tractament més valent i arriscat, però. Caldria establir un protectorat internacional, liderat pels Estats Units, que podria tenir la custòdia dels territoris palestins i que podria dirigir l'establiment d'un estat palestí amb institucions polítiques democràtiques, amb una estructura econòmica transparent i amb un poder judicial independent i unes forces de seguretat efectives.

Com pot Bush ajudar a fer realitat aquest somni? Ha de deixar clar a Ariel Sharon, el primer ministre israelià, i a Abu Mazen, el primer ministre palestí, que espera que cooperen amb els americans per salvar, de nou, el Full de Ruta.

A aquest Full de Ruta, li passa el mateix que als plans de pau anteriors: que s'ha estancat en una mena de paràlisi. D'ençà el moment que el president va donar-lo a conèixer, el juny del 2002, s'ha fet palès que la incapacitat de l'Autoritat Nacional Palestina per complir amb els requeriments que conté posaria tot el procés en perill.

Mazen i Muhàmmad Dahlan, el ministre de seguretat palestí, no poden ni volen actuar contra la infraestructura terrorista fins que no guanyen més suport popular dels palestins. Per aconseguir-lo, però, necessiten que Israel faci desaparèixer els assentaments i els punts de control, que allibere un gran nombre de presoners i que retire les forces de defensa israelianes de les ciutats i dels pobles de la franja occidental. Però Sharon tampoc no pot moure fitxa en aquest sentit, fins que Mazen i Dahlan no facen res contra la infraestructura terrorista.

Si vol deslligar aquest peix que es mossega la cua, l'administració Bush hauria de negociar un paquet de mesures: els palestins haurien d'estar d'acord per actuar contra Al-Fatah, Hamàs i la branca palestina de la Jihad islàmica. Els israelians haurien d'estar d'acord a desmantellar els assentaments, a congelar l'activitat dels colons i a retirar les forces de defensa dels territoris palestins.

Els EUA haurien de garantir l'efectivitat del procés, i haurien de desenvolupar un pla detallat que assegure que cada part duu a terme els seus compromisos del tot i de seguida.

Aquest pacte, però, hauria de tenir en compte les capacitats reals de seguretat que tenen els palestins. En comptes de continuar suposant que poden dur a terme uns esforços impossibles per desmantellar la infraestructura terrorista, els Estats Units haurien de treballar amb Dahlan per definir tasques de seguretat factibles.

Entre aquestes tasques hi ha la detenció dels responsables de l'enviament dels suïcides que cometeren atemptats a Hebron i Nablus, el tancament de les fàbriques de míssils al sud de Gaza i l'actuació contra les bandes de Rafah, responsables del robatori d'armes a Egipte i Gaza.

Els Estats Units també haurien d'assenyalar quina seria la resposta israeliana més apropiada, com ara la retirada de les forces de la franja occidental, de la qual l'Autoritat Palestina està a punt d'agafar el control.

No hi ha res de nou en aquest pla de pau. La reconstrucció d'un procés de pau sempre requereix que totes dues parts cedesquen alguna cosa. El que és nou és el paper que haurien de tenir-hi els EUA: haurien d'actuar-hi com a garant.

D'aquesta manera, tots dos primers ministres sabrien que, si cadascun d'ells corre el risc polític que li pertoca i compleix amb els compromisos, els Estats Units garantirà que l'altra part també compleixca amb els pactes.

Mentrestant, el president ha d'actuar més ràpidament i més efectivament, i ha de reestructurar els serveis de seguretat palestins perquè ajuden Mazen i Dahlan a derrotar els terroristes.

Ara per ara, només hi ha una part dels serveis de seguretat palestins sota control. La resta només obeeix Iàsser Arafat, que no té cap interès per cooperar, per tal com l'èxit del Full de Ruta li llevaria la poca rellevància que encara té.

I, per acabar, el president Bush hauria de saber que aquests esforços per implementar el Full de Ruta són necessaris, però no són suficients. Aquest Full és un primer pas, insuficient per generar un lideratge palestí adequat a les ambicions democràtiques d'un estat palestí. Caldria establir, a més, una administració provisional palestina, que li arravatara a Arafat qualsevol tipus de poder i d'on sorgira un exèrcit de comandament americà que lluitara contra els terroristes, colze a colze amb els serveis de seguretat palestins.

Els EUA haurien de controlar els reformadors palestins a l'hora de crear institucions vàlides. Hauria de reclutar els joves nacionalistes palestins que han lluitat contra Israel en les dues sublevacions per a la creació de l'estat palestí.

Així, caldria que Israel cooperara retirant les forces de defensa dels territoris palestins, i llevar els assentaments per assegurar una continuïtat al territori de l'estat en construcció.

Molta gent s'oposarà al fet que els americans controlen el procés de construcció de Palestina, especialment després de les experiències de l'Afganistan i de l'Iraq. Ara bé, si Bush vol ajudar a crear un estat palestí democràtic, al costat d'un Israel segur, hauria de quedar clar, des d'ara, que només amb el Full de Ruta no hi arribarà.

Martin Indyk és soci de la Brookings Institution, i va ser ajudant del secretari d'Estat per als afers del Pròxim Orient, del 1997 al 2000

© The New York Times – EL TEMPS
Traducció: Maite Insa